

Lenin és a nyugat-európai könyvtárak

(Dokumentumok)

Az alábbi dokumentumokkal azt igyekszünk érzékeltetni, mennyire otthon volt Lenin Európa nagy könyvtáraiban, s milyen nagy szerepet játszott a könyvtár Lenin - és felesége, Krupszkaja - emigrációs életében, még lakóhelyük megválasztásában is.

A személyvényeket a Lenin i bibliotecsnoe delo (Moszkva, Kniga, 1969.) c. kiadványból válogattuk, ezt LBD rövidítéssel jelöljük; a LPSzSz jelzés Lenin összes műveinek 5. orosz nyelvű kiadására (Polnoe szobranie szocsinenij), a LM pedig műveinek első magyar nyelvű gyűjteményes kiadására utal.

Lenin leveleiből

... Én még nem rendezkedtem itt be egészen - például még nem léptem be a "klubomba", ahol könnyen lehet újságolvasáshoz, új könyvekhez jutni. Igyekszem majd (mihelyt belépek - valószínűleg a napokban) valamit kikeresni számodra fordítás céljából.

M.I. Uljanovának; Genf, 1908. febr. 7.
LBD 235.p.; LPSzSz 55.v. 245.p.; LM 37.k. 320.p.

... engedje meg, hogy személyes kéréssel forduljak Önhöz. Szeretném a koppenhágai kongresszust felhasználni arra, hogy dolgozzam egy kicsit az ottani könyvtárban. Nagyon lekötelezne, ha közölné:

1. nyitva van-e szeptemberben állandóan a koppenhágai könyvtár (a nemzeti vagy az egyetemi - nem tudom, melyik a jobb; nekem a dán mezőgazdaságról kell anyag)...

M.V. Kobeckijnek; Párizs, 1910. aug. 8.
LBD 236. p.; LPSzSz 47.v. 261.p.

... ha nem esik nehezére, menjen be a Société de lecture-be (Grand' Rue 11), szerezzon be egy alapszabályt; meg kell nézni, nem változott-e ott valami. Engem kivált ez a Société vonz Genf-be, ámbár... meglehetősen drága.

V.A. Karpinszkijnek; Bern, 1914. szept. 6.
LBD 241.; LPSzSz 49.v. 3.p.

... Egészen jól, csöndesen, békésen élünk az álmos Bernben. A könyvtárak itt jók, és ami a könyvek használatát illeti, egészen jól berendezkedtem. Sőt, jól is esik az olvasás az újságokkal való mindennapos foglalkozás időszaka után. Nágya számára itt a pedagógiai könyvtár is, ő pedagógiai munkát ír.

M.I. Uljanovának; Bern, 1914. dec. 22.
LBD 241.p.; LPSzSz 55.v. 357.p.; LM 37.k. 457.p.

... ilyen nehézségek esetén l e h e t e t l e n odamenni. (Hamis papirokkal? - b e n n ü n k e t lelepleznek, és lecsuknak, hogy kedvében járjanak a cárnak!) A pénz egyre kevesebb; a központi lap két száma meg a broszura felémészti a maradék ezer nagy részét. Hát az ut? meg a stockholmi drágaság? A munkalehetőség (könyvtár) is r o s s z a b b ott.

G.J. Zinovjevnek; Sörenberg, 1915. jul. 26. után.
LBD 242.p.; LPSzSz 49.v. 108.p. (A Szocial-Demokrat szerkesztősége Stockholmba való áthelyezésének tervéről van szó.)

... Kedves Elvtársam! Nagyon szeretnék egy munkám miatt Zürichbe menni 2-3 hétre, dolgozni az ottani könyvtárakban; feleségem is jönne. Irataink még nincsenek, de remélhetőleg hamarosan meglesznek. Csak az a kérdés, le tudjuk-e győzni az anyagi nehézségeket. Nagyon kérném, válaszoljon őszintén és t u l z á s n é l k ü l az alábbi kérdésekre.

1. Mennyi t i s z t a jövedelmet hozhat nekem egy referátum? Minimum és maximum? Témája: "A két Internacionálé": a növekvő megoszlás és szakítás a szocial-sovinsztákkal világszerte. Lehet-e növelni a bevételt két referátummal, és mennyire? 2. Segítenek-e az ottani elvtársak, hogy ketten olcsón elhelyezkedjünk, és mennyibe kerül 3. egy szoba (két- vagy akár egyágyas) h e t e n k é n t ? a legolcsóbb, lehetőleg munkáscsaládnál? 4. ebéd, étkezdebén, ha van ilyen (itt 65 centime-ot fizetünk a diákmenzán), 5. reggeli és esti kávé, mivel Zürichben természetesen nem vezethetünk önálló háztartást?...

M.A. Haritonovnak; Bern, 1916. jan. 27.
LBD 243-244.p.; LPSzSz 49.v. 178.p.